

Factsheet - Neonicotinoïden

1 Inleiding

1.1 Korte aanleiding

Het dossier 'neonicotinoïden' wordt onderverdeeld in drie subdossiers, namelijk

- a) imidacloprid en oppervlaktewater
- b) onderzoek naar effecten van neonicotinoïden op ecosystemen en
- c) een recente EFSA opinie-herevaluatie over risico's voor bijen bij spuittoepassingen van drie neonicotinoïden (clothianidin, thiamethoxam en imidacloprid).

Hierover zijn reeds een aantal brieven naar de Kamer gestuurd. Reactie op actieplan PvdD over verbod neonics (Kamerstuk 27 858 nr. 303; EASAC -rapport over effecten van neonics in terrestrische ecosystemen (Kamerstuk 27 858 nr. 304); CML-rapport over normoverschrijdingen van imidacloprid in oppervlaktewater; Ctgb-advies en kabinetsreactie; EFSA-rapport over spuittoepassingen van drie neonics; samenhang van de genomen maatregelen met het generieke beleid tav waterzuivering (Kamerbrief eind oktober 2015).

1.2 Taakverdeling tussen departementen

U voert hierop het woord. Met uitzondering van het generieke zuiveringsbeleid, dat is het beleidsterrein van staatssecretaris Mansveld.

a) Imidacloprid en oppervlaktewater

2. Stand van zaken

In juni 2015 is het CML rapport gepubliceerd over meetgegevens van imidacloprid in het oppervlaktewater. De werkzame stof imidacloprid behoort tot de neonicotinoïdengroep en is één van de meest toxische van deze groep. Op uw verzoek heeft het Ctgb het rapport beoordeeld. Op basis hiervan oordeelt het Ctgb dat geen duidelijke afname van de concentraties imidacloprid in het oppervlaktewater kan worden geconstateerd sinds de toelating van imidacloprid in 2014 is gewijzigd. In januari 2014 heeft het Ctgb besluiten genomen, waarbij middelen op basis van imidacloprid in de glastuinbouw slechts nog konden worden toegelaten, als er ook een zuivering plaatsvond, om emissies naar oppervlaktewater te voorkomen. Dit besluit is in mei 2014 geëffectueerd en via het etiket verplicht gemaakt.

5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

-
-
-

b) Neonicotinoïden en effecten in ecosystemen (EASAC-rapport)

2. Stand van zaken:

U hebt de Kamer op 10 april toegezegd het dan gepubliceerde EASAC-rapport over het effect van neonicotinoïden op terrestrische ecosystemen voor te leggen aan het Ctgb en op basis daarvan de neonicotinoïden her te beoordelen.

5.1.2.i

c) EFSA-~~opinie-rapport~~ risico's voor bijen door spuittoepassingen van neonicotinoïden

2. Stand van zaken:

EFSA heeft in opdracht van de Europese Commissie een risicobeoordeling voor bijen uitgevoerd voor de spuittoepassingen van imidacloprid, thiamethoxam en clothianidin, waarvan de resultaten op 26 augustus zijn gepubliceerd. In het rapport worden risico's vastgesteld bij diverse spuittoepassingen. EFSA heeft op 26 augustus 2015 voor drie neonics (clothianidin, thiamethoxam en imidacloprid) een hoog risico vastgesteld of kon dat risico niet uitsluiten op basis van beschikbare gegevens. EFSA geeft

in dezelfde publicatie aan dat er reeds is ingegrepen in de toelatingen in de gehele EU in 2013, waarbij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op basis van deze stoffen niet meer is toegestaan op bij-aantrekkelijke gewassen, al een verbod voor spuittoepassingen is uitgevaardigd op basis van wetenschappelijke aanwijzingen en het voorzorgsprincipe.

Inmiddels is het Ctgb gevraagd om deze EFSA herevaluatie te beoordelen, met specifieke aandacht voor de Nederlandse toelatingen. Ook de Commissie heeft het rapport onder de aandacht en zal na afstemming met de lidstaten een standpunt innemen.

5.1.2.i

